

Ad hominem

C.N.M. Renckens

Het voorlaatste persbericht van de afdeling PR van de Vrije Universiteit dat onze aandacht trok was dat waarin de VU-leiding het volste vertrouwen uitsprak in rector magnificus Lex Bouter, die zonder enige ruggespraak met de IVF-afdeling van het VUmc een onderzoek had gepubliceerd waarin zou zijn aangetoond dat Chinese acupunctuur de resultaten van IVF zou verbeteren. Het leidde in 2008 tot zijn nominatie voor de Meester Kackadorisprijs.

Timmerman opnieuw eredoctor • Een persbericht van 3 februari 2009 bevatte een vrolijker bericht, want daarin werd bekendgemaakt dat emeritus VU-hoogleraar farmacochemie Henk Timmerman, bestuurslid van de VtdK, een eredoctoraat ontvangt van de Universiteit Antwerpen. Enkele passages uit dit persbericht: 'Hij krijgt deze voor zijn wetenschappelijke verdiensten op het gebied van de Medicinale Chemie, specifiek voor zijn belangrijke bijdragen aan het onderzoek naar de histamine receptoren, en voor zijn enorme inzet voor wetenschappelijke verenigingen en organisaties. Timmerman behoort al diverse jaren tot de honderd meest geciteerde farmacologen en toxicologen wereldwijd.(...) In 1979 werd hij hoogleraar Algemene Farmacologie aan de VU. Onder zijn leiding werd de Vakgroep Farmacochemie uitgebouwd tot een internationaal vooraanstaande groep voor onderwijs en onderzoek. Timmerman vervulde veel functies in organisaties op het gebied van geneesmiddelenonderzoek, zowel aan de chemische als aan de farmacologische zijde. Zo was hij voorzitter van de *Koninklijke Nederlandse Chemische Vereniging (KNCV)*, de Nederlandse Vereniging voor Farmaceutische Wetenschappen en de *European Federation for Medicinal Chemistry (EFMC)*. Ook was hij lid van de Division Chemistry and Human Health van de *International Union of Pure and Applied Chemistry (IUPAC)*.'

Het persbericht maakte helaas geen melding van Timmermans bestuurslidmaatschap van onze Vereniging en van de onwil van Bouter om de IVF-studie tegenover hem te verdedigen in Ad Valvas.

Het persbericht eindigde als volgt: 'Voor zijn activiteiten ontving hij diverse prijzen waaronder de Nauta Award van de EFMC, de dr. Saal van Zwanenberg Organon prijs, de Ariensprijs van de Nederlandse Vereniging voor Farmacologie. Ook werd hij benoemd tot erelid van de KNCV en de Nederlandse Vereniging voor Farmacologie en de European Histamine Research Society. Hij ontving verder eredoctoraten van de Gadjah Mada University in Yogyakarta Indonesie en de Medische Universiteit van Lodz, Polen. In

Indonesie werd in 2007 een Henk Timmerman Prize and Award geïntroduceerd.'

Timmerman en Bouter als twee tegenpolen: het huis des Heren telt vele kamers en dat geldt kennelijk ook voor de VU.

Zeeuws meisje • Een droevig stemmend bericht van de website van Homeopaten zonder Grenzen: opleidingen homeopathie in Georgië van start.

'HzG ontwikkelt een nieuw project in Georgië, dat bestaat uit drie pijlers. Aan de *Georgian State Medical University* worden vanaf september 2006 twee nieuwe opleidingen gegeven. De cursus "Trainen voor trainers" en "Training on the job." Deelnemers aan de cursus kunnen uiteindelijk het kader vormen dat zelf homeopathische opleidingen aan de universiteit gaat verzorgen. De tweede pijler is de zogenoemde 'Social health' opleiding. Daarin krijgen gespecialiseerde artsen post-graduate homeopathische cursussen. Ook komt er een introductiecursus homeopathie in de bachelorfase van de opleiding waarmee homeopathie wordt geïmplementeerd in de huisartsen-opleiding. HzG kan de cursuservaring die inmiddels in Bosnië is opgedaan gebruiken binnen het Georgische gezondheidsstelsel. De derde pijler is het project SOCO van Sandra Roelofs, de van oorsprong Nederlandse echtgenote van de Georgische president. SOCO bestaat uit mobiele klinieken die één keer per maand de meest afgelegen gebieden bezoeken waar nauwelijks gezondheidsvoorzieningen aanwezig zijn. Voor het project in Georgië is inmiddels subsidie aangevraagd bij de NCDO (Nationale Commissie voor internationale samenwerking en Duurzame Ontwikkeling). In het Russisch communistisch model in Georgië zijn er geen huisartsen, maar alleen dure, specialistische poliklinieken. Sinds 2000 is homeopathie in Georgië erkend als een medisch specialisme. Om de titel homeopathisch arts te kunnen voeren moet men een staatsexamen afleggen dat is geaccrediteerd door het ministerie van gezondheid. De minister van Gezondheidszorg, Chipashvili, streeft ernaar een Faculteit Homeopathie te realiseren. HzG wil met haar geneesmethode doelgroepen

bereiken die nu nauwelijks gezondheidszorg krijgen. De organisatie is klein, bestaat uit vrijwilligers en heeft als doelstelling het ondersteunen van de meest kwetsbaren in de wereld. Uitgangspunt hierbij is duurzaamheid. Hiervoor is het nodig dat in de werkgebieden een eigen kader opgeleid wordt, zodat het zelfstandig kan blijven zorg dragen voor het beschikbaar blijven van homeopathische hulp. Juist daarom spelen bij het nieuwe project in Georgië opleidingen een belangrijke rol.

Ien Brethouwer en Wouter van der Schaar hebben namens Homeopaten Zonder Grenzen en op uitnodiging van Sandra Roelofs (presidentsvrouw van Georgië) een oriënterend bezoek gebracht aan Georgië.

Sandra Roelofs,
Zeeuws meisje

Het toekomstige project in Georgië zal als doel hebben: de hervormingen in de gezondheidszorg te ondersteunen middels het trainen van medisch personeel. In eerste instantie zullen 50 reguliere artsen in de nieuwe huisartsenopleiding een homeopathische training ontvangen met speciale aandacht voor Post Traumatic Stress Disorder (voor meer info zie Position Paper onder donateurs, adoptie hulpproject op deze website). Wij ontvingen recentelijk twee positieve reacties van George Menabde en Sandra Roelofs. De rector van de State Medical University, George Menabde is zeer enthousiast om met ons op homeopathisch gebied samen te werken. Hij is bijzonder geïnteresseerd in het PTSD-verhaal omdat ze daar nauwelijks een therapie voor hebben. Het is dus een zeer bevlogen invloedrijk man met wie wij graag willen samen werken om ons uiteindelijke doel vorm te geven; de homeopathische zorg toegankelijk te maken voor de meest kwetsbaren. En zeker zullen wij ook het contact met Sandra Roelofs warm houden, gezien haar betrokkenheid bij en inzet voor onze doelgroep en haar enthousiaste brief.

Na de ineenstorting van het communisme in Oost-Europa hebben zich aldaar – behalve veel goede zaken – ook een aantal bedenkelijke ontwikkelingen voorgedaan. De misdaad nam er sterk toe en het aantal alternatieve genezers eveneens. Daarvoor zijn gemakkelijk sociologische verklaringen te geven, maar dat een Zeeuws meisje, over wier hoge positie in dat land veel landgenoten een soort trots voelden, daaraan nu enthousiast meewerkt, stemt ons droevig.

Sensi-therapie • Enigszins badinerend zeiden wij vaak dat er elke week een alternatieve

geneeswijze bij komt en dat Paul van Dijks uitgave daarom beter een losbladige zou kunnen zijn dan de dikke pil vol fouten die het nu is. In ons hart geloofden wij aan die proliferatie van nieuwe kwakzalverijen al niet meer, maar de Sensi-therapie is er toch weer zo een. Speciaal gericht op de zogenaamde hoog sensitieve personen, zoals beschreven in het boek van Elaine N. Aron (*Hoog sensitieve personen. Archipel*, 2003).

Uitvinders van de therapie, Kees de Vries en Cornel van Noppen, geven thans een opleiding in de behandeling en vatten hun benadering op de website als volgt samen: Het Sensi[®] protocol is dé waarborg voor de meest effectieve vorm van therapie. De therapie is erop gericht om de mens in zijn totaliteit te behandelen. Dat kan als volgt: 1. Weghalen gifstoffen uit het lichaam (ontgiften met remedies en orthomoleculaire preparaten) 2. Stoppen met het toevoegen van gifstoffen in het lichaam (dieet en allergie meting) 3. Wegnemen van de oorzaken (o.a. remedies) en 4. Direct op gang brengen van het proces (o.a. massagetechnieken en emoties vrijmaken). De opleiding, zowel in Vlijmen als in Rossum gegeven, is geschikt voor therapeuten met onverschillig welke vooropleiding, hij kost 1495 Euro, exclusief de kosten voor benodigdheden als de biosensor, setje edelstenen, testdoos vitamines en testdoos octalieten. De kosten daarvan belopen nog eens zo'n 300 Euro. Dat lijkt wellicht kostbaar, maar het bedrag mag in twaalf termijnen worden betaald, het onderwijs duurt maar liefst twaalf dagen en men leert in die periode: druppuntmassage, holistic pulsing, chakraleer, orthomoleculaire geneeskunde, kinesiologie, edelsteen therapie, quantum touch en EFT (emotional freedom technique). Ook ontvangen de cursisten het uitgebreide cursusboek, CD's en een DVD. De zondagskrant van *Tubantia* berichtte reeds uitvoerig over deze nieuw een zeer opportune geneeswijze. Ga naar www.sensicure.nl.

Congres ABB • Op 20 maart 2009 vindt alweer het tweede ABB Congres 'Samen genezen' plaats. De nog jonge Artsenvereniging voor Biofysische geneeskunde en Bioinformatie therapie is er wederom in geslaagd een aantrekkelijk stel sprekers te arrangeren en de € 295,- inschrijvingskosten lijkt daarom geen groot bedrag. Gaat u maar eens na: Pim van Lommel, bekend als afnemer van kruisverhoren van gereanimeerden, Cees Buisman, hoogleraar waterzuivering te Wageningen, Nico Westerman (arts voor radiësthesie), professor Popp, herontdekker van biofotonen, Masaro Emoto, beschrijver van water als informatiedrager om er maar enkelen te noemen. Bij dit soort pseudowetenschappelijke

lijke congressen, veelal geaccrediteerd door de CAVH en het ABMS, is het altijd zaak om naar de sponsors te kijken. Hoofdsponsor van het ABB-congres (Jaarbeurs Utrecht) is NES.

Wat zegt de website over NES? Wel: 'NES **Nutri-Energetics Systems** is een toonaangevende, vernieuwende organisatie op het terrein van de gezondheidsevaluatie en bevordering van het lichamelijk welzijn. Australiër Harry Massey en Brit Peter Fraser hebben het bedrijf in 2002 opgericht en in 2006 zijn ze van hun tijdelijke kantoor verhuisd naar een nieuw kantorencomplex in Poole, Dorset in Engeland. Nutri-Energetics Systems heeft inmiddels zijn werkterrein uitgebreid en de producten worden nu ook gedistribueerd in de VS, Canada, Duitsland, Nederland, Spanje, Maleisië, Zuid-Afrika en Australië en er zullen spoedig nog meer landen volgen. Het toegewijde onderzoeksteam van Nutri-Energetics onder leiding van Peter Fraser, verlegt voortdurend de grenzen van ons inzicht in de informatieoverdracht tussen biologische organismen. De toepassing van deze kennis heeft geresulteerd in nieuwe en baanbrekende manieren voor het vaststellen van gezondheidsproblemen en het verschaffen van corrigerende maatregelen. Wij geloven dat de biofysica en het begrijpen van het Human Body Field een zeer grote invloed zullen gaan uitoefenen op de gezondheidszorg van de 21e eeuw en Nutri-Energetics Systems bevindt zich in de voorhoede van dat proces.' Uit de CV's van beide oprichters blijkt dat zij geen medische achtergrond hebben en beiden zijn hersteld van een lange periode ziek-zijn ten gevolge van het chronisch vermoeidheidssyndroom. De zakelijk leider en verzorger van trainingen, de Engelsman Bruce Robertson, voegde zich in 2003 bij het bedrijf en bestudeerde - na een helse periode van burn out - talrijke therapieën als daar zijn: Oosterse Geneeskunde, Shiatsu, Voedingsleer, Aromatherapie, NLP, Feng Shui, elektrodermale metingen, koude lasertechnieken en Chinese astrologie. En hij had ook voor zichzelf een strak patroon opgezet in het beoefenen van Yoga, Chi Gung en meditatie, met daarnaast Pilates en Feldenkrais. Vanaf 1999 krijgt hij van een Tibetaanse Lama les in technieken voor genezingsenergie. 'Willen de bezoekers van het congres in de pauze s.v.p. de stands van de sponsors bezoeken? Dank u.'

Unique selling point van Slotervaartziekenhuis • 'Toen Aysel Erdubak het Slotervaart kocht en ging leiden, was ik al een poos bezig. Erdubak ging erachter staan, mits deze "gezond-verstandgeneeskunde" door het hele ziekenhuis omarmd en ontwikkeld zou worden. Het zou voor het ziekenhuis een "unique selling point

worden". 'Aldus Ines von Rosenstiel, kinderarts aan het Slotervaartziekenhuis (SLZ) te Amsterdam. Een medisch specialist die alternatieve geneeswijzen propageert is zo zeldzaam dat het feit alleen al nieuwswaarde heeft en leidt tot frequente interviews. Begin februari 2009 bracht Het *Financieele Dagblad* een uitgebreid interview met Von Rosenstiel en het citaat is uit dit interview afkomstig. De in het SLZ ingevoerde vernieuwingen zijn blijkens het artikel: yoga, aromaverneveling voor operaties, begeleidende visualisatieoefeningen, cursussen beter omgaan met stress, hypnose en muziektherapie. Je kan merken dat onze apostel van de 'integrative medicine' snel leert, want zij beroept zich in haar interviews steeds meer op wetenschap en steeds minder op haar oosterse inspiraties en liefde voor absurde geneeswijzen als Chinese acupunctuur en homeopathie.

Von Rosenstiel?
in Tibet

Haar verblijf in Tibet - na een burn-out - , waar zij geïnspireerd werd door de Tibetaanse geneeskunde, blijft tegenwoordig onvermeld. Nee, nu luidt de boodschap: 'alle aangeboden technieken en behandelingen zijn *evidence based* en 'in Amerika doen ze het ook'. Ze beroept zich ook op Edzard Ernst, die volgens haar in Oxford werkt (hij werkt in Exeter) en 'als die zegt dat iets werkt, dan is het ook werkelijk zo!'. Vroeger heette dat 'authority-based medicine', iets dat tegenwoordig niet meer zo hoog in aanzien staat. Het is eigenlijk hilarisch dat Von Rosenstiel zich beroept op Edzard Ernst, want het toeval wil dat hij net samen met Simon Singh een boek gepubliceerd heeft: *Trick or Treatment? Alternative medicine on trial* (Bantam Press, 2008), waarin hij geen spaan heel laat van de door Von Rosenstiel in het interview genoemde behandelingen (zie *NTtdK*, 4, 2008: 34-35). De voormalig homeopaat Ernst heeft zich geleidelijk ontwikkeld van een man met aanzienlijke sympathie voor CAM tot een steeds kritischer en afwijzender schrijver van meta-analysen over duizend-en-een alternatieve geneeswijzen, door hem steeds gepubliceerd in serieuze tijdschriften. Zeer selectief citerend uit de weinige welwillende uitspraken die Ernst nog af en toe doet - anders zou zijn leerstoel ook geheel overbodig worden - kunnen kwakzalvers hem nog wel eens gebruiken, maar Von Rosenstiel maakt het wel erg bont. 'Gezondverstandgeneeskunde' noemt zij het tegenwoordig: onze conclusie is anders: Von Rosenstiel weet van haar gezond niet af.

Kackadorisnominatie goed voor carrière?

Feilzer, hoogleraar materiaalwetenschappen van de ACTA, was in 2005 hoofdoorzaak van de Meester Kackadoris-nominatie die de ACTA ten deel viel. Vooral diens vertrouwen in Vera Stejskal en haar Melisa-test waarmee de schadelijkheid van amalgaam zou zijn aan te tonen – quod non – werd hem door de jury verweten. Sindsdien heeft Feilzers loopbaan geen schade ondervonden van dit ernstige verwijt, want nog in januari 2009 werd hem door het Nederlandse Tandartsenblad – *business as usual* – commentaar gevraagd op een klein onderzoek waaruit zou zijn gebleken dat de ‘kwikdamp’ uit amalgaamvullingen tot gehoorsverlies kan leiden. Bij 39 vrouwen werd een lineair verband gevonden tussen het aantal vullingen en de mate van gehoorsverlies.

Professor Feilzer

Volgens Feilzer was al in de elfde eeuw bekend dat blootstelling aan kwikdamp tot gehoorsverlies en zelfs tot doofheid kan leiden. Het onderzoek moet daarom een vervolg krijgen, aldus Feilzer. Niet kort daarna meldde de universiteit dat Feilzer benoemd is tot decaan van de ACTA, een functie die de 56-jarige tandarts voor vijf jaar zal gaan bekleden en waarin hij – zoals hij tegenover Folia verklaarde – door reputatiemanagement zal proberen de niet altijd even goede reputatie van de ACTA, de tandheelkundige opleiding van VU en UVA, te verbeteren. Als de vos de passie preekt, boer pas op uw kippen.

Donatie • Op 16 januari 2009 ontving het bestuur onderstaand schrijven van dr. F. Boomsma uit Leiden:

‘Geachte mijnheer/mevrouw,

Momenteel ben ik bezig met het opheffen van een wetenschaps-ondersteunende stichting (Stichting Cardiovasculair Onderzoek Rotterdam), waar nog een bescheiden saldo op de bankrekening resteert. Het doet mij genoegen u te kunnen melden dat het bestuur besloten heeft om uit dit resterende saldo van € 1031,24 aan de Vereniging tegen de Kwakzalverij te willen doneren gezien het goede werk dat uw vereniging doet, en hopelijk zal blijven doen. Ik zou het overigens op prijs stellen om uw blad de komende jaren te mogen ontvangen. Het geld zal een dezer dagen naar uw gironummer worden overgemaakt.

met vriendelijke groeten,

De Vereniging stelt dit gebaar op hoge prijs en zal ervoor zorg dragen dat dr. Boomsma het *NTtdK* regelmatig zal blijven ontvangen.

Procedures • Het staat inmiddels vast dat de Hoge Raad op vrijdag 3 april uitspraak doet in de door ons aangetekende cassatie tegen het vonnis van het Amsterdamse Gerechtshof inzake de zaak Sickness contra Renckens/VtdK. Raadpleeg de website op die datum voor het verhoopte goede nieuws.

Uw voorzitter, kritisch KNMG-lid, diende tegen twee van de NCRV-toverdokters een klacht in bij de Tuchtraad KNMG, de verenigingsrechtspraak van de KNMG. Van de zes artsen waren alleen zij KNMG-lid en daarom was deze route alleen begaanbaar voor de klachten tegen antroposofisch huisarts Peter Staal, die een vrouw met hooikoorts liet inspuiten met injecties van citroen- en kweepeerextracten, en tegen de orthomaneel arts Rang, die een man met versleten wervels manipuleerde na o.a. de diagnose ‘bekkenverwringing’ te hebben gesteld. De natuurgeneeskundige Vlot, die op haar website vermeldde KNMG-lid te zijn, bleek helemaal geen lid te zijn en kon dus niet op de nieuwe gedragsregels worden aangesproken. Tijdens de zitting in de Domus medica van 22 januari schorste de Tuchtraad al vrij snel de zitting omdat zij in twijfel verkeerde over de vraag of Renckens, weliswaar mede KNMG-lid maar geen medebehandelaar van de op tv getoonde patiënten, wel in zijn klacht ontvankelijk zou zijn. Gezien het principiële karakter van de zaak wenste de Raad meer bedenktijd om haar beslissing goed te kunnen motiveren en onderbouwen. Wordt Renckens alsnog ontvankelijk verklaard, dan volgt een nieuwe zitting.

In het vorige nummer schreven wij dat de IGZ geen reden zag om de praktijken van de overige vier NCRV-artsen aan een nader onderzoek te onderwerpen. Wij protesteerden tegen het nauwelijks gemotiveerde besluit en ontvingen daarop op 18 december een nu veel uitgebreider schrijven van W. Schellekens, hoofdinspecteur curatieve gezondheidszorg, waarin ons verzoek opnieuw werd afgewezen. Inhoudelijk viel er o.i. zoveel in te brengen tegen deze brief, dat wij over deze besluitvorming een formeel protest indienden bij de Inspecteur-Generaal geheel conform de Klachtenregeling IGZ. De uitkomst van die procedure is op dit moment nog niet bekend. ●